

mgr inż. Jadwiga Tworek
Zespół ds. Współpracy z UE

**Informacja o 62. posiedzeniu Stałego Komitetu Budownictwa, które odbyło się
w dniach 22 i 23 listopada 2005 r. w Brukseli.**

Obrady Stałego Komitetu Budownictwa (Standing Committee on Construction - SCC) odbywały się zgodnie z zatwierdzonym porządkiem obrad i rozpoczęły od przyjęcia protokołu z poprzedniego posiedzenia. Prowadzący obrady dyrektor Sekcji Budownictwa Komisji Europejskiej dr. R. Klein potwierdził otrzymanie pisemnych uwag redakcyjnych (m. in. z Polski) i zadeklarował ich wprowadzenie, co spowoduje, że poprawiona wersja protokołu zostanie przesłana przedstawicielom Państw Członkowskich w najbliższym czasie.

Zgodnie z załączonym porządkiem obrad (Załącznik 1) dr Klein poinformował zebranych o działaniach podjętych przez Komisję na podstawie art. 20 ust. 4 dyrektywy 89/106/EWG, na które składało się opublikowanie w Dzienniku Urzędowym UE przyjętych na poprzednim posiedzeniu decyzji w sprawie systemów oceny zgodności oraz klasyfikacji ogniowej określonych wyrobów bez potrzeby dalszych badań, na podstawie znanego, udokumentowanego stałego zachowania w warunkach pożaru (Classified Without Further Testing - CWFT).

Kolejny punkt programu obrad dotyczył sprawozdań z działalności Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego - CEN, Europejskiej Organizacji ds. Aprobatach Technicznych - EOTA oraz Grupy Doradczej Jednostek Notyfikowanych - AG GNB. Zebrani przedstawili kilka propozycji zmierzających do sprawienia aby sprawozdanie CEN było bardziej przejrzyste i pozwalało ustalić ewentualne zagrożenia procesu ustanawiania norm opracowywanych na podstawie mandatów Komisji Europejskiej. Ustalono, że następny oficjalny komunikat Komisji, wskazujący kolejne 51 norm zharmonizowanych ukaże się w Dzienniku Urzędowym najpóźniej do połowy grudnia br. W związku ze sprawozdaniem CEN zebrani podnosili liczne kwestie związane ze złą jakością norm przeznaczonych do harmonizacji. Przedstawiciel CEN p. A. da Costa wskazywał, że Państwa Członkowskie powinny zgłaszać swe uwagi na etapie zatwierdzania normy, zgodnie z procedurą CEN. Stwierdził ponadto, że ze względu na problemy formalne wiele norm nie było opiniowanych przez konsultantów desygnowanych przez Komisję. Zgodnie z propozycją przewodniczącego szczegółowe dyskusje nad sprawozdaniami EOTA i GNB zostały przeniesione na drugi dzień obrad do p. 26.

Znaczną część czasu obrad poświęcono dyskusji przygotowanego przez służby Komisji sprawozdania z działalności Grup Ekspertów Komisji:

- Grupy Ekspertów ds. Ogniowych - EG FRI
- Grupy Ekspertów ds. Wyrobów Budowlanych mających kontakt z Wodą Pitną - EG CPDW
- Grupy Ekspertów ds. Substancji Niebezpiecznych - EG DS.

Przedstawiciel Turcji wnioskował o włączenie swych ekspertów do prac wszystkich grup.

Zebrani przedstawiciele Państw Członkowskich stwierdzili, że w przyszłości sprawozdanie takie powinno zawierać również informacje o działaniach Grupy Krajowych Korespondentów ds. Eurokodów (Eurocodes National Correspondents - ENC). Podkreślono potrzebę znacznego ożywienia prac tej grupy, bowiem zdaniem przedstawicieli Państw Członkowskich zbyt wiele spraw pozostawiono do decyzji Komitetu Technicznego CEN/TC 250, podczas gdy powinny być one przedmiotem zainteresowania i działań agend Komisji. Rolą Grupy Ekspertów ENC powinna być nowelizacja Dokumentu informacyjnego GP "L", problemy związane z oznakowaniem CE wyrobów konstrukcyjnych, w przypadku których badania typu zastępuje się obliczeniami, określenie zasad desygnowania jednostek notyfikowanych do wykonywania zadań z zakresu atestacji zgodności za pomocą obliczeń. Komisja potwierdziła chęć reaktywacji działań Grupy Ekspertów ENC, powierzając kierowanie jej pracami p. G. Katsarakisowi. Zdaniem przedstawiciela Niemiec należałoby także powołać specjalną Grupę Roboczą SCC (a nie Komisji) do spraw dalszego dopracowania GP "L", inicjatywę tę poparli przedstawiciele Hiszpanii, Finlandii i Włoch. Służby Komisji przygotowują swe stanowisko w sprawie tej inicjatywy i przedłożą je do dyskusji na najbliższym posiedzeniu SCC.

Uczestnicy posiedzenia SCC wnieśli uwagi do sprawozdania Komisji z prac Grupy Ekspertów ds. Ogniwych - EG FRI, podkreślając że zbyt pochopnie zdecydowano o zaniechaniu prac nad kwestiami klasyfikacji wyrobów w zastosowaniach finalnych, nad ustaleniem klas CWFT w odniesieniu do wyrobów stosowanych na obróbki do pokryć wodochronnych.

Sprawozdanie obejmowało także prace Grupy Ekspertów ds. Substancji Niebezpiecznych - EG DS. Przedstawiciele Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii wyrazili krytyczne stanowisko w stosunku do sprawozdania, zarzucając mu zbyt dużą lakoniczność, powodującą brak przejrzystości sytuacji, jak również kwestionując potrzebę podejmowania nowych badań w obszarze substancji niebezpiecznych, uregulowanym od 40 lat.

Szczegóły sprawozdania dotyczącego prac Grupy Ekspertów ds. Wyrobów Budowlanych mających kontakt z Wodą Pitną - EG CPDW zdecydowano przedyskutować w ramach p. 13 porządku obrad, związanego z Europejskim Systemem Akceptacji (European Acceptance Scheme - EAS) wyrobów budowlanych mających kontakt z wodą pitną.

Kolejny punkt obrad przeznaczony był na przedstawienie działań Komisji związanych z decyzją dotyczącą klasyfikacji kabli ze względu na reakcję na ogień. Komisja, wobec stanowiska niektórych Państw Członkowskich, rozważała możliwość powołania specjalnej grupy ad hoc do przedyskutowania naukowych podstaw związanych z parametrem kwasowości produktów spalania, ale nie zdecydowano się na to rozwiązanie. Projekt decyzji notyfikowano Światowej Organizacji Handlu - WTO w wersji zawierającej parametr kwasowości. Termin wyznaczony na ewentualną reakcję WTO upływa 8 grudnia br. Komisja zdecydowała, że należy założyć, że sprzeciw WTO nie nastąpi, zatem przedstawiciele **Państw Członkowskich powinni przekazać swe pisemne stanowisko w sprawie projektu decyzji w wersji notyfikowanej WTO - w terminie do końca stycznia 2006 r.**

Kolejne cztery punkty obrad dotyczyły przyjęcia lub odrzucenia - w formalnym głosowaniu przedstawiciele Państw Członkowskich - projektów decyzji przygotowanych przez służby Komisji Europejskiej. Do projektu pierwszej decyzji, dotyczącej zmian do decyzji 97/808/WE w sprawie systemów oceny zgodności wyrobów podłogowych delegacja polska zgłosiła poprawkę dotyczącą nieprawidłowego zastosowania indeksu w przypadku klas D_{FL}. Po wniesieniu uwag redakcyjnych decyzję przyjęto bez żadnego sprzeciwu, nikt nie wstrzymał się od głosu. W posiedzeniu nie brali udziału przedstawiciele Cypru, Malty, Luksemburga i Węgier. W związku z otrzymaniem od służb Komisji polskiej wersji językowej decyzji, przeznaczonej do opublikowania w Dzienniku Urzędowym UE, delegacja polska zgłosiła zastrzeżenia dotyczące nieprawidłowej terminologii w zakresie klasyfikacji ogniowej oraz nazewnictwa grup wyrobów budowlanych. **Polska ma czas do 15 grudnia na przekazanie do Komisji tekstu tłumaczenia z zaznaczonymi niezbędnymi poprawkami.** Ten sam termin dotyczy wszystkich innych delegacji stwierdzających nieprawidłowości tłumaczenia dokumentów formalnych.

Projekt kolejnej rozpatrywanej decyzji dotyczył ustalenia klas reakcji na ogień drewnianych elementów podłogowych oraz drewnianych płyt i okładzin ściennych o ustalonych znanych właściwościach w zakresie reakcji na ogień - bez potrzeby dalszych badań (CWFT). Zdaniem Francji klasyfikacja powinna być zawarta w normie wyrobu, bo tylko w ten sposób może być dostępna dla wszystkich producentów i uczestników rynku. Stanowisko Francji poparła Finlandia. Dyskutowano też szeroko metodykę dochodzenia do decyzji o klasyfikacji CWFT. Po obszernej dyskusji decyzję przyjęto (Francja wstrzymała się od głosu). Również ten **projekt decyzji wymaga zgłoszenia przez stronę polską poprawek do tłumaczenia na język polski, przewidzianego do publikacji w Dzienniku Urzędowym UE (termin: 15 grudnia).**

W przypadku projektu decyzji dotyczącej klasyfikacji CWFT dachowych płyt warstwowych ze względu na odporność na ogień zewnętrzny zdecydowano o pilnej potrzebie dołączenia czwartej klasy: B_{ROOF(t4)}, którą należy wprowadzić przed ustanowieniem normy na płyty warstwowe. Norma ta zostanie poddana pod formalne głosowanie w CEN w lutym 2006 r. Projekt decyzji zostanie zatem przekazany do grupy zajmującej się klasyfikacją CWFT, razem z kolejnym projektem decyzji dotyczącym klasyfikacji CWFT w odniesieniu do klejów do płytek ceramicznych. W tym ostatnim przypadku na wniosek delegacji polskiej należy doprecyzować warunki końcowego stosowania i precyzyjnie określić dopuszczalną klasę podłoża.

Po zakończeniu części formalnej obrad Stałego Komitetu Budownictwa przystąpiono do dyskusji nad możliwością i potrzebami w zakresie ewentualnego przedłużania okresów współistnienia norm zharmonizowanych. Wnioski Państw Członkowskich i CEN w tym zakresie dotyczyły głównie

norm, których stosowanie napotyka na obiektywne trudności lub wymaga dopracowania większego pakietu norm. Ten ostatni przypadek dotyczy norm serii EN 54, EN 1463 i EN 12259. Przedłużono także okresy przejściowe dotyczące norm na wyroby instalacyjne i prefabrykaty betonowe. Na wniosek stowarzyszenia producentów CEPMC zdecydowano też o przedłużeniu o 6 miesięcy okresu przejściowego w przypadku normy na płyty gipsowo-kartonowe EN 520, potrzebnego do wprowadzenia do tej normy klasyfikacji CWFT.

W ramach tego samego punktu rozpatrywano też wniosek Niemiec dotyczący wycofania założenia zgodności normy EN 14041 na wykładziny podłogowe, która nie spełnia wymagań normy zharmonizowanej nie uwzględniając zakazu wprowadzania na rynek niemiecki wyrobów zawierających więcej niż określona w przepisach, dopuszczalna zawartość pięciochlorofenoli (PCP). W dyskusji podkreślano, że również przepisy austriackie wymagają wycofania z rynku wyrobów z oznakowaniem CE na podstawie tej normy, o ile przekroczona zostanie dopuszczalna zawartość PCP. Pozostałe delegacje również były zaniepokojone możliwością pojawienia się na jednolitym europejskim rynku wyrobów o podwyższonej zawartości formaldehydu i PCP. Przewodniczący obradom dr R. Klein wskazywał na możliwość ustanowienia klas regulacyjnych (mandatowych podobnie jak klasyfikacja ogniowa) o zasięgu europejskim. Ponieważ CEN ustanowił już poprawkę dotyczącą interpretacji zapisów normy EN 14041 w zakresie zawartości PCP możliwe jest uwzględnienie tego corrigendum w przygotowywanym nowym komunikacie Komisji dot. norm zharmonizowanych. Wniosek Niemiec o wycofanie założenia zgodności normy w okresie od czerwca do grudnia 2005 r. wymagałby zwołania Komisji Normalizacyjnej CEN, co mogłoby mieć miejsce dopiero w przyszłym roku.

Znaczna część pierwszego dnia obrad poświęcona była programowi EAS dot. oceny wyrobów budowlanych mających kontakt z wodą do celów konsumpcyjnych. Przedstawiciel Dyrekcji Generalnej ds. Ochrony Środowiska, odpowiedzialny za wdrażanie dyrektywy dotyczącej jakości wody przeznaczonej do celów konsumpcyjnych (Drinking Water Directive - DWD), przedstawił planowany w najbliższym czasie program zmian tej dyrektywy. Planowane zmiany mają na celu dostosowanie DWD do aktualnego stanu wiedzy, również poprzez zmianę sposobu regulacji i odejście od "określania jakości wody w kranie" na rzecz systemu oceny ryzyka w procesach pozyskiwania wody, jej uzdatniania, transportu i dystrybucji. Z tego punktu widzenia system EAS jest niezbędny, aby znać czynniki ryzyka. Przedstawiciel DG ds. Ochrony Środowiska zadeklarował współpracę swego departamentu w realizacji programu EAS.

Dyskusja dotycząca programu EAS koncentrowała się wokół dwóch kwestii - czy program ma dotyczyć oceny wyłącznie wyrobów podlegających dyrektywie 89/106/EWG, czy też wszystkich wyrobów występujących w łańcuchu dostawy wody, oraz problemu czy EAS ma dotyczyć tylko wody zimnej czy również wody ciepłej. W tej ostatniej kwestii przedstawiciel DG ds. Ochrony Środowiska jednoznacznie stwierdził, że niezależnie od przyjętej skrótowej nazwy (DWD - dyrektywa dot. wody pitnej), dyrektywa ta dotyczy wszelkiej wody przeznaczonej do celów konsumpcyjnych, rozumianej jako nie tylko woda pitna ale także do użytku domowego, w tym do mycia itp.

W dyskusji podkreślano, że proponowane podejście do EAS w zakresie zawartości określonych substancji stanowi rozwiązanie opisowe a nie oparte na właściwościach użytkowych ocenianych wyrobów. Zdaniem większości zebranych jest ono jednak praktyczne i pozwala na ustalenia a priori, jakie składniki mogą być zawarte w wyrobie aby nie wymagał on badań. Tzw. "lista pozytywna" składników wyrobów jest rozwiązaniem realistycznym. Podobnego podejścia nie można jednak zastosować do oceny podatności na wzrost mikroorganizmów, która musi być oceniana na podstawie właściwości użytkowych (performance based).

Ewentualne uwagi techniczne dotyczące projektu tekstu mandatu można zgłaszać do połowy grudnia. Po ich uwzględnieniu ostateczna wersja mandatu zostanie skierowana do CEN.

Drugiego dnia obrad rozpatrywano projekty zmian do mandatów:

- M 88 przewidujący wprowadzenie cechy żarzenia do klasyfikacji ogniowej ze względu na reakcję na ogień,
- M 107 określająca wydłużenie jako właściwość użytkową geotekstyliów związaną z wymaganiami podstawowym nr 1,
- M 124 uzupełniający program prac CEN o asfalty ultracienkowarstwowe.

Pierwszy projekt przyjęto do realizacji, w przypadku drugiego zdecydowano również o skierowaniu mandatu do CEN, mimo sprzeciwu Wielkiej Brytanii, podyktowanego podejrzeniem, że nowa cecha może wprowadzić utrudnienie sprzedaży brytyjskich geotekstyliów na rynku państw skandynawskich. W przypadku ostatniej propozycji stwierdzono, że kierowanie jednocześnie mandatu do EOTA na opracowanie Wytycznych i do CEN na prace nad normą nie jest uzasadnione. Zdecydowano zatem, że poprawka zostanie przekazana CEN dopiero po opracowaniu dokumentu Wytycznych EOTA.

W przypadku komunikatu Komisji w sprawie rezygnacji z udzielenia mandatu dla CEN na opracowanie zharmonizowanej metody badania na potrzeby klasyfikacji ogniowej fasad zarysował się ostry podział między państwa posiadające przepisy dotyczące rozprzestrzeniania ognia po elewacjach (Wielka Brytania, Polska, Szwecja, Niemcy) a pozostałe, w których systemie prawnym nie ma takich przepisów. Delegacja polska podkreśliła, że wycofanie mandatu oznacza rezygnację z harmonizacji europejskiej w zakresie tej właściwości. Wycofanie mandatu dla CEN oznacza jednak, że problemem jednolitej europejskiej metody badawczej w tym zakresie zajmą się eksperci EOTA w ramach prac nad wytycznymi obejmującymi zestawy do wykonywania okładzin ściennych. Stanowisko Komisji poparły Czechy, przedstawiciel Holandii uznał za celowe pozostawienie tych kwestii na dotychczasowych zasadach w przepisach krajowych, Portugalia i Francja uznały, że EOTA wypracuje akceptowany sposób podejścia do problemu. Stanowisko Komisji pozostało nie zmienione mimo opinii Niemiec, że dla fasad można opracować również normę zharmonizowaną i niezależnie od ostrego sprzeciwu Wielkiej Brytanii.

Bez dalszych dyskusji ustalono następnie zmiany do mandatu dla EOTA na złącza dylatacyjne do mostów drogowych oraz szczegóły mandatu dla EOTA na asfalty ultracienkowarstwowe.

W dyskusji na temat zakresu stosowania wytycznych EOTA dotyczących zestawów podkreślano, że to przemysł decyduje o formie wprowadzania wyrobu na rynek, możliwa jest zarówno droga odrębnego wyrobu jak i zestawu. EOTA i przedstawiciele organizacji producentów CEPMC są gotowi do prowadzenia dalszych prac służących wzajemnemu wyjaśnieniu stanowisk w tym zakresie. Delegacja polska podkreśliła, że w przypadku wielu wyrobów budowlanych specjalną "wartość dodaną" stanowi przekazywana w formie know-how wiedza producenta o warunkach prawidłowego końcowego stosowania wyrobu, lub kształtowania specyficznych cech zestawu, w którym powinien występować. Takie podejście staje się coraz powszechniejsze w przypadku wyrobów innowacyjnych, decydujących o postępie na rynku budowlanym.

Przedstawiciele Państw Członkowskich w Stałym Komitecie Budownictwa jednomyślnie zdecydowali, że w celu przyspieszenia procedur formalnych Wytyczne EOTA będą przedmiotem pisemnych konsultacji i w tym trybie będą też zatwierdzane. Przewidziany przez Komisję czas na zgłaszanie uwag - w zależności od ilości i objętości Wytycznych będzie wynosił od 1 miesiąca do 6 tygodni.

Omawiane następnie proponowane przez Komisję zmiany do Dokumentu informacyjnego GP "A" polegające na uaktualnieniu cytowanych norm nie wzbudziły żadnych kontrowersji, natomiast projekt kryteriów, które powinny spełniać jednostki wykonujące obliczenia na potrzeby określenia typu wyrobu spowodowały obszerną dyskusję. Zdaniem Komisji przedstawiciele państw takich jak Hiszpania, Włochy czy Belgia - domagające się od wykonujących obliczenia na potrzeby oceny zgodności z normą wyrobu uprawnień projektowych - nie wykazują się znajomością załącznika do Dokumentu informacyjnego "K" ani dokumentu "L". Przedstawiciel Grupy Jednostek Notyfikowanych zwrócił uwagę, że "obliczenia typu" nie ograniczają się tylko do cech konstrukcyjnych, lecz również cieplnych, akustycznych, wg zasad określonych w normach zharmonizowanych wyrobu. Przewodniczący obradom dr R. Klein stwierdził, że Komisja uważa, że każda jednostka notyfikowana, wymieniona w NANDO ma prawo dokonywania obliczeń na potrzeby ustalenia typu wyrobu. Ustalenia o charakterze horyzontalnym, dotyczące notyfikacji jednostek dokonujących oceny zgodności w ramach dyrektyw nowego podejścia, mogą zapaść na najbliższym **posiedzeniu Grupy Wyższych Urzędników ds. Standaryzacji i Certyfikacji (SOGS), zaplanowanym na 15 i 16 grudnia 2005 r.** Postanowienia tego gremium mogą okazać się wiążące również w odniesieniu do wyrobów budowlanych, stąd dr R. Klein zwrócił uwagę na **pilną konieczność nawiązania kontaktu z przedstawicielami swych państw w SOGS, aby mogli oni uwzględnić specyfikę dyrektywy 89/106/EWG.**

Omawiając przedstawiony na piśmie program działania Zespołu ds. Budownictwa dr R. Klein podkreślił, że jego cele uwzględniają program uproszczenia legislacji europejskiej, opublikowany

przez Komisję Europejską 25 października 2005 r. W dokumencie tym budownictwo znalazło się wśród priorytetowych obszarów wymagających działań związanych z uproszczeniem przepisów. Należy przy tym podkreślić, że Komunikat Komisji ustala raczej cele polityczne a nie przesądza o przyjętych rozwiązaniach. Nowa strategia wprowadzania zmian wymaga przeprowadzenia wstępnych analiz dotyczących efektywności dotychczasowych uregulowań i możliwych kierunków zmian, w tym wyboru innych narzędzi legislacyjnych. Pierwsze studium z tego zakresu jest właśnie na etapie formalizowania umowy z Komisją. **Prace analityczne prowadzone będą przy udziale Grupy Sterującej, w której pracach mogą brać udział przedstawiciele wszystkich państw członkowskich.** W roku 2006 przewidziane są cztery posiedzenia grupy: w styczniu, kwietniu, przed letnimi wakacjami i końcowe - po wakacjach. Uwagi i propozycje Grupy Sterującej mogą stanowić podstawę do ewentualnego ukierunkowania lub poszerzenia zleconych w ramach analiz zadań. Prace analityczne prowadzone będą w ścisłym kontakcie z władzami państwowymi i administracyjnymi Państw Członkowskich, stąd prośba przewodniczącego obrad o możliwie ścisłą współpracę z firmą realizującą zlecenie Komisji Europejskiej.

W ramach prac nad nowelizacją konieczne będzie jednoznaczne przesądzenie kwestii, czy dyrektywa dotycząca wyrobów budowlanych należy do dyrektyw nowego podejścia i podobnie jak wszystkie inne powinna przejść proces pewnej uniformizacji w zakresie nadzoru nad rynkiem, kryteriów stawianych jednostkom notyfikowanym i modułów oceny zgodności. Drugie możliwe podejście to uwzględnienie całej specyfiki dyrektywy dotyczącej wyrobów budowlanych i pozostawienie jej poza obszarem dyrektyw nowego podejścia.

W trakcie obrad SCC dyskutowano także projekt zgłoszony przez Norwegię, ustanowienia grupy współpracy administracyjnej w zakresie nadzoru nad rynkiem. Propozycja spotkała się z dużym zainteresowaniem przedstawicieli Państw Członkowskich ze względu na podstawowe znaczenie nadzoru w efektywności wdrożenia dyrektywy. Przedstawiciel Holandii postulował, aby inicjatywa współpracy uzyskała pewne ramy organizacyjne ze strony Komisji. Delegacja polska podkreśliła chęć udziału w takiej Grupie AdCo. Polska posiada system nadzoru nad rynkiem, którego sprawnemu funkcjonowaniu sprzyjać będzie możliwość wykorzystania doświadczeń innych Państw Członkowskich oraz rozwój współpracy.